

Укладачі: доктор пед. наук, доцент, професор кафедри ЮНЕСКО
соціального захисту Данченко І.О.

(вчене звання, посада, прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена на розширеному засіданні кафедри ЮНЕСКО та соціального захисту

(назва кафедри)

Протокол від: " ____ " _____ 2021 року № ____

Предметом вивчення навчальної дисципліни є педагогічна діяльність у вищій освіті щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки здобувачів вищої освіти до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.

Базовими дисциплінами для успішного засвоєння програмного матеріалу дисципліни є (із структурно-логічної схеми освітньої програми) філософія, соціологія, психологія.

Дана навчальна дисципліна забезпечує формування таких компетентностей: (з освітньої програми)

Інтегральні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі аграрних наук та продовольства, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних наукових знань та професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК.02 Здатність до креативності та абстрактного мислення, аналізу, синтезу та застосування отриманих знань у дослідницькій науковій та педагогічній роботі.

ЗК.06 Здатність належно планувати та виконувати дослідження на відповідному науково-методичному рівні в робочому колективі з демонстрацією навичок командної роботи, з відстоюванням власної позиції у професійних дискусіях.

ЗК.11 Здатність здійснювати організацію освітнього процесу та підготовку здобувачів вищої освіти до професійно-орієнтованої діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК.02. Здатність до комплексного та системного підходу в галузі агропромислового виробництва та агрономії з одночасним обов'язковим дотриманням етики досліджень та правил академічної доброчесності у науково-педагогічній діяльності.

СК.04. Уміння розробляти структурно-логічну схему підготовки фахівців зі спеціальності 201 Агрономія

Подовжено термін дії до:

" ____ " _____ 20 ____ р.	протокол від № ____ від " ____ " _____ 20 ____ р.
завідувач кафедри _____	(____)
(назва кафедри)	(підпис) (прізвище та ініціали)
" ____ " _____ 20 ____ р.	протокол від № ____ від " ____ " _____ 20 ____ р.
завідувач кафедри _____	(____)
(назва кафедри)	(підпис) (прізвище та ініціали)
" ____ " _____ 20 ____ р.	протокол від № ____ від " ____ " _____ 20 ____ р.
завідувач кафедри _____	(____)
(назва кафедри)	(підпис) (прізвище та ініціали)
" ____ " _____ 20 ____ р.	протокол від № ____ від " ____ " _____ 20 ____ р.
завідувач кафедри _____	(____)
(назва кафедри)	(підпис) (прізвище та ініціали)

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітня програма Рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів 3	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»	Статус дисципліни:			
		Основна Вибіркова (підкреслити)			
	Спеціальність 201 «Агрономія»	Мова викладання:			
		українська			
Змістових модулів 2	Освітня програма «Агрономія»	Рік підготовки:			
		2 -й	__-й	__-й	__-й
Семестр					
3-й		__-й	__-й	__-й	
Лекції					
14 год.		__ год.	__ год	__ год	
Практичні, (семінарські)					
16 год.		__ год.	__ год.	__ год.	
Лабораторні					
__ год.		__ год.			
Самостійна робота					
60 год.		__ год.	__ год.	__ год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: Третій (освітньо-науковий)	Вид контролю:			
		залік	__	__	__

2 Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни «Педагогіка вищої школи» є підготовка докторів філософії, що володіють достатнім обсягом теоретичних знань, практичних умінь і навичок для визначення актуальних проблем педагогіки вищої освіти, організації освітнього процесу у вищій школі, впровадження сучасних форм і методів навчання, інноваційних освітніх технологій в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Завдання вивчення дисципліни – вивчення загальних положень, принципів та методів педагогіки вищої освіти, ознайомлення з поняттями, категоріями, методами, технологіями; з'ясування її місця в системі наук; висвітлення особливостей методів викладання у вищій школі; ознайомлення зі структурою і змістом освітнього процесу у закладах вищої освіти; оволодіння педагогічними формами освітньої взаємодії зі студентами, навчитися творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєнні під час вивчення навчальних дисциплін; уміння планувати, організовувати та аналізувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять; набуття початкового досвіду ведення науково-методичної роботи, дослідно-експериментальних форм педагогічної діяльності; ознайомлення з кращим педагогічним досвідом викладачів закладів вищої освіти України, апробування найбільш ефективних прийомів і методів навчання, що застосовуються в системі вищої освіти.

В результаті вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- структуру і зміст освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- основи організації роботи викладачів, кафедри, навчально-наукового інституту, адміністрації університету тощо;
- специфіку науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи;
- принципи розробки педагогічних технологій освітньо-виховної взаємодії зі здобувачами вищої освіти;
- різноманітні дослідно-експериментальні форми педагогічної діяльності;
- засоби активізації пізнавальної діяльності студентської аудиторії;
- методи забезпечення ефективного управління навчально-творчою діяльністю студентів.

уміти:

- творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєні під час викладання навчальних дисциплін;
- планувати, організовувати і аналізувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять;
- використовувати у педагогічній практиці найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку студентів;
- організовувати і проводити науково-методичну роботу; розробляти ефективну дидактичну систему організації освітнього процесу;

- використовувати сучасні педагогічні технології організації освітнього процесу;
- використовувати засоби активізації навчально-творчої діяльності студентської аудиторії та інноваційні методи навчання та виховання;
- апробувати інноваційні прийоми, методи та засоби навчання і виховання, що застосовуються в системі педагогічного процесу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. «Теорія освітнього процесу у вищій школі»

Тема 1. Загальні основи педагогіки вищої школи та історії вищої освіти.

Тема 2. Сучасна вища школа в освітній системі України. Організація освітнього процесу в системі підготовки фахівців у закладах вищої освіти.

Тема 3. Студент закладу вищої освіти як об'єкт та суб'єкт навчання та виховання. Особливості діяльності, типологія, педагогічна культура викладача вищої школи. Педагогічна етика. Інклюзія в вищій школі.

Змістовий модуль 2. «Дидактичні основи освітнього процесу»

Тема 4. Дидактичні основи викладання у закладах вищої освіти. Дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю студентів.

Тема 5. Методичні основи викладання дисциплін у закладах вищої освіти.

Тема 6. Методологічні основи активізації освітнього процесу закладах вищої освіти.

Тема 7. Педагогічні технології навчання та виховання. Система діагностики знань і вмінь здобувачів закладах вищої освіти. Педагогічна фасилітація. Академічна доброчесність в педагогічній діяльності.

4 Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів та тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Загальний обсяг	аудиторних				Самостійна робота	Загальний обсяг	аудиторних				Самостійна робота
		усього	в тому числі					усього	в тому числі			
лекції			лабораторні	практичні	лекції				лабораторні	практичні		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теорія освітнього процесу у вищій школі												
Тема 1.	12	4	2	-	2	8						
Тема 2.	12	4	2	-	2	8						
Тема 3.	12	4	2	-	2	8						
Разом за змістовим модулем 1	36	12	6	-	6	24						
Змістовий модуль 2. Дидактичні основи освітнього процесу												
Тема 4.	12	4	2	-	2	8						
Тема5.	12	4	2	-	2	8						
Тема 6.	12	4	2	-	2	8						
Тема 7	12	4	2	-	2	8						
Тема 8	6	2	-	-	2	4						
Разом за змістовим модулем 2	54	18	8	0	10	36						
Усього годин	90	30	14		16	60						
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-						
Усього годин	90											

5 Теми семінарських занять (якщо передбачено)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф

6 Теми практичних занять (передбачено)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1	Форми успіху сучасного спеціаліста на ринку праці	2	

2	<i>Дидактичні основи викладання у вищій школі:</i> дидактика та її історичний розвиток; зміст освіти; наукові закони, закономірності і принципи навчання; методи, форми і засоби навчання; мета і завдання курсу “Педагогіка вищої освіти”; особливості викладання професійно-орієнтованих дисциплін в системі вищої освіти	2	
3	<i>Інноваційні педагогічні технології активізації навчання та формування професійних компетенцій та результатів навчання здобувачів вищої освіти:</i> педагогічні технології та їх роль в активізації навчального процесу; теорія проблемного навчання; програмоване навчання; □ дистанційне навчання; модульно-рейтингова технологія навчання; кредитно-модульна технологія навчання	2	
4	<i>Методи і форми активізації освітнього процесу:</i> методи навчання та їх класифікація; проблемно-пошукові методи навчання; ігрове проектування у навчальному процесі; ділові і дидактичні ігри у навчальному процесі; дидактичні засоби активізації процесу навчання	2	
5	<i>Навчально-творча діяльність здобувачів вищої освіти у педагогічному процесі:</i> вимоги щодо підготовки сучасних фахівців; навчально-творча діяльність та її етапи; теорія поетапного формування творчого досвіду; організація навчально-творчої діяльності студентів; методи управління навчально-творчою діяльністю	2	
6	<i>Складання індивідуального навчального плану викладача та робочої програми дисципліни:</i> роль і призначення навчального плану та робочої програми дисципліни; структура і зміст навчального плану викладання дисциплін; порядок складання навчального плану та робочої програми дисципліни; особливості складання робочої програми дисципліни за педагогічною технологією управління навчально-творчою діяльністю студентів	2	
7	<i>Підготовка до проведення практичного заняття:</i> роль і призначення практичного заняття; етапи підготовки практичного заняття; структура практичного заняття; порядок проведення практичного заняття; особливості проведення практичного (семінарського) заняття в активній	2	

	формі; критерії оцінки проведення практичного заняття		
8	<i>Підготовка і читання лекції:</i> лекція, її функції і класифікація; композиційна структура лекції; етапи підготовки лекції; особливості читання роблемних лекцій; критерії оцінки лекційної майстерності	2	
	Разом	16	

7 Теми лабораторних занять (не передбачено)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
	Разом		

8 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1	Конкуретоздатний фахівець. Основні вимоги. Місія і візія сучасного фахівця	8	
2	Мегатенденції в вищій освіті.	8	
3	Основні вектори розвитку духовності та моралі в здобувача вищої освіти.	8	
4	Інновації у світовій педагогіці.	8	
5	Педагогічна творчість: досвід, проблеми.	8	
6	Педагогічні умови ефективного освітнього середовища в сучасних умовах пагдемії.	8	
7	Форми успіху сучасного спеціаліста на ринку праці	8	
8	Базові поняття студентоцентрованої освіти	4	
	Разом	60	

9 Методи навчання

Освітній процес здійснюється на засадах компетентнісного, системного, інтегративного підходів із застосуванням інноваційних, інтерактивних технологій, що визначає гуманістично-творчий стиль суб'єкт-суб'єктної взаємодії, студентоцентрованого навчання

Форми: аудиторні (лекції, тренінги, практичні, самостійна робота, , індивідуальні заняття, групова проектна робота, електронне навчання), позааудиторні (наставництво, консультації, участь в освітніх проектах), дистанційне навчання.

Методи: проблемного, проблемно-пошукового, інтерактивного, проектного навчання.

Застосування інноваційних технологій (case-study, blended learning, flipped classroom, CLIL, distance learning, cooperative learning, mobile learning).

10 Методи контролю

Під час вибору критеріїв оцінки засвоєння студентом програми дисципліни враховано виконання програми і засвоєння матеріалу в частині лекційних і лабораторно-практичних занять, а також виконання передбаченої програмою самостійної роботи.

Усі види контролю (усне опитування, письмове опитування, модульне опитування, тестове опитування) тісно пов'язані та організовуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу студентів і забезпечити об'єктивне оцінювання рівня їх знань.

Після закінчення вивчення курсу підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі заліку і студент може набрати протягом семестру в точках контролю до 60 балів включно.

12 Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Всього балів	
Змістовий модуль I			Змістовий модуль II				Модулі	Залік
T_1_	T_2_	T_3_	T_4_	T_5_	T_6_	T_7_		
10	10	10	10	10	10	10	<u>20</u>	<u>10</u>
Загальна рейтингова оцінка							100	

T __, T __... T __ – теми змістових модулів.

13 Виконання курсового проекту (роботи), (курсове комплексне тестове завдання) (не передбачено)

Виконання курсового проекту (роботи) або курсового комплексного тестового завдання регламентується навчальним планом зі спеціальності. Вимоги до змісту та оформлення встановлюються методичними рекомендаціями відповідної кафедри, які, в свою чергу, орієнтуються на чинні державні стандарти до документації та звітів в сфері науки і техніки.

Розподіл балів, які отримують студенти

Теоретична частина	Практична частина	Тестова частина	Захист ККТЗ	Сума балів
28	42	30	0	100

14 Шкала: національна та ECTS і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок

14.1 Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

14.2 Критерії оцінювання:

1) "Відмінно" (90-100 балів) – студент виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

2) "Дуже добре" (82-89 бали) – студент виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.

3) "Добре" (74-81 бали) – студент виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

4) "Задовільно" (64-73 бали) – студент виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

5) "Достатньо" (60-63 бали) – студент виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

6) "Незадовільно" (35-59 бали) – студент виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.

15 Методичне забезпечення

14. Методичне забезпечення

1. **Педагогіка вищої школи:** метод. вказівки до проведення семінарських занять для здобувачів спец. 201 «Агрономія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Харків. нац. техн. у-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка; упоряд.: І.О. Данченко. – Харків : [б. в.], 2020. – 25 с.

38 с.

2. **Педагогіка вищої школи:** метод. вказівки до самостійного вивчення дисципліни здобувачами спеціальності. 201 «Агрономія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Харків. нац. техн. у-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка; упоряд.: І.О. Данченко – Харків : [б. в.], 2020. – 16 с.

15. Рекомендована література

Базова

1. Administrative Fundamentals of Ecological Competence Forming in Agricultural Engineering Students Under Conditions of Their Professional Training. Nagayev, V., Danchenko, I., Mitiashkina, T., Kyrepin, V. // Lecture Notes in Mechanical Engineering this link is disabled, 2022, P. 697–706 (Scopus, Україна, стаття англійською мовою).

2. Данченко, І. О. Формування соціальної зрілості студентів вищих аграрних навчальних закладів. (Монографія). Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2018. №70 с.

3. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навч. посіб. / Л. В. Артемова. – К. : Кондор, 2008. – 272 с.

4. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підруч. за модульно-рейтинговою системою навчання. – 2-ге вид. / С. С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної літератури, 2011. – 384 с.

5. Волкова Н. П. Педагогіка вищої школи : посіб. для студ. вищих навчальних закладів / Н. П. Волкова. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – 576 с.
 6. Кайдалова Л. Г. Педагогічна майстерність викладача : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, Н. Б. Щокіна, Т. Ю. Вахрушева. – Х. : НФаУ, 2009. – 140 с.
 7. Кузьминський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузьминський. – К. : Знання, 2006. – 456 с.
 8. Лекції з педагогіки вищої школи : навч. посіб. / за ред. В. І. Лозової. – 2-е вид., доп. і випр. – Х. : «ОВС», 2010. – 480 с.
 9. Педагогічна майстерність : підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; за ред. І. А. Зязюна. – 2-ге вид. – К. : Вища школа, 2004. – 422 с.
- Допоміжна**
10. Артемова Л. В. Історія педагогіки України : підручник / Л. В. Артемова. – К. : Либідь, 2006. – 421 с.
 11. Лутаєва Т. В. Педагогічна культура : навч. посіб. / Т. В. Лутаєва, Л. Г. Кайдалова. – Х. : НФаУ, 2011. – 182 с.
 12. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / В. М. Нагаєв. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 232 с.
 13. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / В. Л. Ортинський. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 472 с.
 14. Хуторской А. В. Современная дидактика : учебник для вузов / А. В. Хуторской. – СПб. : Питер, 2001. – 544 с.

16. Інформаційні ресурси

(Посилання на електронний ресурс)

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
 Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
 Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
 Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
 Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
 Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
 Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України : веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>
 Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: веб-сайт. URL: <http://naqa.gov.ua>
 Освітній портал: <http://www.osvita.org.ua>
 Офіційний сайт МОН України: <http://www.education.gov.ua>

18 Зміни і доповнення

(до методичного забезпечення та рекомендованої літератури)

Що вилучається з робочої програми	Що вводиться в робочу програму	Дата розгляду кафедрою